

Ärade Sagesman,

En av Kulturhistoriska institutionens studenter håller för närvarande på med en avhandling om Barn och familj. Vi vore tacksamma om Ni ville hjälpa honom i detta arbete. Säkert finns det även annat av intresse att berätta om barndomen utöver det som frågas i vår lista. Vi är glada om ni också tecknar ned andra av Era minnen om hur barnen hade det förr i tiden.

Svaret kan lämpligen sändas i bifogade svarskuvert. Glöm inte att sätta ut Ert namn och adress i svaret.

Med vänlig hälsning

Nils Storå
Nils Storå
professor

Barn och familj

1. Vad brukade barnet i Er barndom kalla sin mor och far, sina morföräldrar och farföräldrar samt andra nära anhöriga? Vad säger barnet idag? Har benämningarna ändrat? Hur då i så fall?
2. Vems uppgift var det förr i tiden att sköta barnet när det var helt litet? Är det någon förändring som skett här om man jämför med hur det är i dag?
3. I vilket rum sov spädbarnet i Er barndom? Blev det någon förändring när det blev äldre? Vid vilken tid var det läggdags? Hur förändrades sängtiderna när barnet blev äldre? Brukade man kommendera barnen i säng tidigare vid speciella händelser i hemmet, t.ex. när det kom gäster? Brukade de lyda när de tillsades att gå och lägga sig? Har det skett några större förändringar om man jämför barnens sovvanor förr och nu?
4. Vid ungefär vilken ålder försökte man i Er barndom lära barnet att hålla sig rent (t.ex. att tvätta sig, att använda potta etc.)? På vilka sätt försökte man få barnet att göra det? Hur lärde man barnet bordsskick?
5. När försökte man förr lära barnet att gå? Hade man någon speciell metod för att lära det att gå? Försökte man lära barnet att tala rent? Fanns det någon metod för det? Kallades ett barn som ännu inte kunde tala rent något särskilt?

6. Hur prövade man i Er barndom att få barnet att lyda? Hände det att man försökte skrämma det att lyda t.ex. genom att hota med trollen eller liknande? Hur skulle Ni säga att uppfostringsmetoderna skiljer sig om man jämför mellan Er barndom och dagens metoder?
7. Fanns det några speciella kännetecken, ev. något i uppförandet, som gjorde att ett barn fortfarande räknades som ett barn (osnuten näsa etc.)? Minns Ni några benämningar som användes på barn ("snorunge" etc.)? Hur förhöll man sig till barn som var efter i utvecklingen? Hände det att de fick speciella namn? Var det speciella saker man inte fick tala om när barnen hörde på? Vad gjorde man i så fall för att få dem utom hörhåll? Har det hänt att man i vissa situationer skickat iväg dem på uppdrag som varit omöjliga att utföra, t.ex. för att låna en penningmaskin hos grannen? Vid vilken ålder lät man barnen obegränsat vara med i vuxnas sällskap?
8. Hur fick man lära sig att respektera sina föräldrar (och äldre människor överhuvudtaget) i Er barndom? Vilka uttryck tog det sig (t.ex. att man inte fick prata i deras närvaro utan att vara tillfrågad etc.)? Är det någon skillnad om Ni jämför med dagens förhållanden?
9. Vilken typ av arbete fick barnen först utföra i hemmet (t.ex. springa på ärenden etc.)? Gjordes det någon skillnad på pojkar och flickor när det gällde att hjälpa till hemma? Fick barnen något för det arbete de gjorde hemma (pengar, natura förmåner etc.)? När barnen förtjänade något utanför hemmet skulle då föräldrarna ha en del av summan eller ev. hela summan? Är det någon märkbar skillnad i fråga om arbete och lön för barnens del idag om Ni jämför med Er barndom?
10. Vid vilken ålder fick man i Er barndom första gången fara med på en stadsresa? På färder till kyrkan? Uppmärksammades barnet på något särskilt sätt vid denna händelse (t.ex. fick nya kläder, minnesgåvor, olika råd etc.)? Gjordes det i detta fall någon skillnad på flickor och pojkar?
11. Hade barnen eller ungdomarna i Er barndom någon möjlighet att inverka på beslut som gjordes inom familjen? I så fall, vid vilken ålder på vilka beslut? Kunde barnet framföra önskemål om olika saker som angick barnet själv (t.ex. leksaker, mat, kläder etc.)? Till vem framfördes de? Kunde det inträffa att ett äldre barn vid något tillfälle kunde vara familjens (faderns) fullvärdiga representant, t.ex. vid försäljning av saker familjen framställt (jordbruksprodukter, hantverk etc.) eller vid inköp till familjen? Vid vilken ålder var det i så fall?